

## Helvetinjärven kansallispuiston laajentamisesitys / Suomen Luonnonsuojeluliitto Virrat-Ruovesi

Kunnanhallitus 06.02.2023 § 22  
9/00.01.05/2023

Suomen luonnonsuojeluliiton Virtain-Ruoveden yhdistys ry esittää Ruoveden kunnalle, että kunta tekisi ympäristöministeriölle esityksen Helvetinjärven kansallispuiston laajentamisesta ensi hallituskaudella. Suomen luonnonsuojeluliiton Ylöjärven yhdistys ry on tehnyt vastaavan esityksen Ylöjärven kaupungille koskien Seitsemisen kansallispuiston laajentamista.

Ympäristöministeriössä on käsittelyssä Suomen luonnonsuojeluliiton Pirkanmaan piiri ry:n 20.5.2020 tekemä esitys Helvetinjärven kansallispuiston laajentamisesta Ylöjärven rajalle ja vastaavasti Seitsemisen kansallispuiston laajentamisesta Ruoveden rajalle. Toteutuessaan puistojen pinta-ala nousisi 11 000 hehtaarista 21 000 hehtaariin. Tällöin saataisiin Lapin kansallispuistojen kokoluokkaa oleva puisto keskeiselle paikalle Etelä-Suomeen. Esitetty laajennusalue on kokonaisuudessaan valtion maalla ja siitä on jo nyt noin puolet suojelullisen statuksen omaavaa aluetta. Pohjois-Pirkanmaalla on valtion omistamaa metsää noin 100 000 hehtaaria ja siksi tämä laaja metsäalue on ainoa alue Etelä-Suomessa, johon on mahdollista perustaa tämän kokoluokan kansallispuisto. Edelleen vireillä oleva Evon kansallispuisto ei laajimmillaankaan voisi saavuttaa kuin noin 7 000 hehtaarin alueen.

Ministeriössä on tällä hetkellä lisäksi useampia, pääasiassa kuntien tekemiä aloitteita uusista kansallispuistoista eri puolille Suomea. Kansallispuistohankkeet voivat edetä lähinnä silloin, kun hankkeilla on laaja alueellinen tuki ja hanketta on ajamassa ainakin kohdealueen sijaintikunta/kunnat ja/tai maakuntaliitto. Tämän vuoksi Pirkanmaalla voisi olla mahdollista saada tämä kokonaan valtion maalle sijoittuva, suojelullisesti hyvin merkittävä ja kilpailukykyinen kansallispuisto- hanke mukaan ensi kevään hallitusohjelman valmisteluun.

Kansallispuistojen väliin jäävä vyöhyke on Pirkanmaan maakuntakaavassa merkitty ekosysteemipalvelujen kannalta merkittäväksi alueeksi. Laajennus toteuttaisi maakuntakaavan tavoitetta ekosysteemipalveluiden turvaamisesta käytännössä ja samalla laajat suo- ja metsäalueet tukisivat Metsähallituksen hiilinielujen ja -varastojen kasvutavoitteita. Suojelualueiden kytkeytyneisyys edistää lajien ja luontotyyppien säilymistä pitkällä aikavälillä ja siten Helvetinjärven ja Seitsemisen kansallispuistoihin liitettävät alueet vahvistaisivat Helvetinjärven ja Seitsemisen kansallispuistojen merkitystä lajien ja luontotyyppien suojelussa, ekosysteemipalvelujen ja monimuotoisuuden turvaamisessa sekä merkittävinä virkistys- ja retkeilyalueina.

Pirkanmaan liitossa käynnistynyt maakuntakaavan tarkistus tulee tavoiteasetannanperusteella käsittelemään luontokadon ja ilmastonmuutoksen torjuntaa. Tämä mahdollistane keskustelujen käynnistymisen kansallispuistojen laajentamisesta ja entistä merkittävämmän kansallispuiston muodostamisesta Pirkanmaalle.

Luontokadon torjunta on noussut keskeiseksi kansainväliseksi ja kansalliseksi tavoitteeksi. Euroopan unionin biodiversiteettistrategia tulee edellyttämään metsiensuojelun vahvistamista Etelä-Suomessa. Kansallispuistohanke veisi eteenpäin niitä tavoitteita, joita nyt valmisteilla

oleva EU:n luontoalueiden ennallistamisasetus tavoittelee. Metsäluonnon suojelutarve ja uhanalaisten metsälajien suojelutilanne on Etelä-Suomessa hälyttävä. Uhanalaisista lajeista kolmasosa sijoittuu metsäluontoon ja suojeltua metsämaata on alle 3 %, kun tavoite on 10 %. Suomen Luontopaneeli esittää, että tämä tavoite tulisi saavuttaa kaikissa maakunnissa. Pirkanmaa voisi toimia tässä edelläkävijänä.

Metsäkato on Pirkanmaalla ja Tampereen kaupunkiseudulla huomattavan suurta seuraavan kahdenkymmenen vuoden aikana. Pirkanmaan liitto on arvioinut maakuntakaavaan pohjautuen, että vuoteen 2040 mennessä jää yhdyskuntarakenteen alle yli 30 000 hehtaaria metsämaata. Tämä on yhtä paljon kuin Pirkanmaan metsäsuojelualueiden määrä tällä hetkellä, eli noin 3 % Pirkanmaan miljoonasta metsähehtaarista.

Yhdyskuntarakenteen voimakkaan laajenemisen vastapainoksi olisi tärkeää, että myös Ruovesi ja Ylöjärvi julkisina organisaatioina pyrkisivät aktiivisesti edistämään metsien suojelua. Helvetinjärven kansallispuiston huomattava laajennus Ruoveden hallinnollisella alueella edistäisi kunnan Hinku-tavoitteita (hiilineutraali kunta) vahvistamalla kunnan hiilinieluja.

Kansallispuistohankkeen toteutus nostaisi Ruoveden ja Ylöjärven Etelä-Suomen kansallispuistojen merkittävimpään kärkeen ja voisi tuoda huomattavia elinkeinopoliittisia kehittämismahdollisuuksia Ruoveden kunnalle ja Ylöjärven kaupungille. Kansallispuistot ovat kansallisesti ja kansainvälisesti tunnettuja matkailun ja luontovirkistystyksen kohteita. Tämä kansallispuistokokonaisuus yhdessä Pirkantaipaleen retkeilyreitistön kanssa antaisi kunnan tunnettavuudelle ja markkinoinnille aivan uuden ulottuvuuden. Se toisi mahdollisuuden kilpailla jopa Lapin kansallispuistojen kanssa "Etelä-Suomen Lappina".

Esittelijä	Kunnanjohtaja Toni Leppänen
Päätösehdotus	Kunnanhallitus päättää tehdä liitteenä olevan esityksen Ympäristöministeriölle Helvetinjärven kansallispuiston laajentamisesta ja valtuuttaa hallituksen puheenjohtajan ja kunnanjohtajan allekirjoittamaan esityksen.
Päätös	Kunnanhallitus hyväksyi päätösehdotuksen.
Jakelu	Suomen Luonnonsuojeluliitto ry Virrat-Ruovesi